UDC classification
316.774:327.7(ЄС+477)

DOI: 10.15421/291910

Received: 1 Feb 2019
Revised: 25 Feb 2019
Accepted: 12 Apr 2019

Специфіка висвітлення євроінтеграційних процесів в Україні

Тарнавська І. О.*Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара*

Проаналізовано публікації в українських якісних загальнонаціональних громадсько-політичних виданнях «День» та «Дзеркало тижня» за 2013–2018 рр. Виокремлено основні тенденції висвітлення євроінтеграційних процесів в Україні зазначеними ЗМІ, у хронологічному порядку представлено їх тематичні напрями та прийоми акцентуації уваги аудиторії. Орієнтуючись на специфіку аудиторних преференцій зазначених видань, враховуючи особливості викладу матеріалу, авторські вподобання, нюанси редакційної політики кожного ЗМІ, був здійснений моніторинг публікацій за останні п'ять років із залученням методів компаративного та кількісного контент-аналізу, який дозволив побачити певні тенденції, виокремити принципи презентації тем, пов'язаних з євроінтеграційними процесами в Україні. З'ясовано, що підходи до інформаційно-аналітичного забезпечення євроінтеграційних процесів змінюються у залежності від соціополітичної ситуації. Той факт, що для дослідження обрано контент саме авторитетних та поважних ресурсів, є у даному випадку показовим. Зміна риторики, надмірне акцентування певних нюансів, виокремлення поодиноких фактів – усе це є сталими прийомами масових видань та сюжетів телевізійних новин. Якісним ж ресурсам слід уникати зазначених підходів у власній діяльності. Дане дослідження дозволяє стверджувати про протилежне, а отже, наголошувати на суттєві вади існуючої медійної практики. Отримані результати вказують на наявну потребу у подальшому ретельному аналізі ситуації, яка скалася навколо інформаційно-аналітичного забезпечення євроінтеграційних процесів в Україні, та пошуках найоптимальніших підходів до зазначеного пласта діяльності.

Ключові слова: інформаційно-аналітичне забезпечення; євроінтеграція; «Дзеркало тижня»; «День».

1. Вступ

Постановка проблеми. У 2014 р. остаточно закріплено курс на європейську інтеграцію ратифікацією Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, яка передбачає значну економічну інтеграцію, проведення реформування ключових сфер діяльності держави, а також запровадження європейських стандартів у країні на всіх рівнях. Євроінтеграція була визначена ключовим пріоритетом внутрішньої та зовнішньої політики України, що призвело до активного проникнення євроінтеграційної тематики України у національний та глобальний масово-комунікаційні простори. Поняття інформаційно-аналітичного забезпечення євроінтеграційних процесів в Україні не лише вкоренилося у медійний дискурс, а й викликало певні дискусії у науковому загалі. При цьому чіткого розуміння завдань даного процесу вітчизняними медіа не спостерігається. Українські засоби масової інформації не мають розробленої стратегії щодо висвітлення проєвропейського курсу розвитку країни, а наявні

публікації не демонструють бажання проводити обговорення питань євроінтеграції, всебічно аналізувати процеси, які відбуваються, глибоко та компетентно презентувати тенденції. Європейська інтеграція на сьогодні стала певним штампом, який допомагає замаскувати неякісно створений контент та певним чином структурувати новинний потік.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні стратегії євроінтеграції країн Східної Європи активно обговорюються впродовж останніх десятиліть. На початку XXI ст. цих аспектів торкалися у своїх роботах Christian Sellar та John Pickles (2002) [1], Я. Жалило (2003) [2], Frank Schimmelfennig та Ulrich Sedelmeier (2004) [3], Kataryna Wolczuk (2004) [4], Paul Kubicek (2005) [5] та інші науковці. Події після 2014 р. суттєво актуалізували питання євроінтеграції та вивели їх наукове обговорення на новий рівень, який містить навіть деякі сенсаційні елементи. Так, журнал досліджень східноєвропейського прикордоння «ПЕРЕКРЁСТКИ» вийшов наприкінці 2013 р. зі спробою досягнути останні події в Україні, публікуючи цілий розділ під назвою «Україна: ніхто не очкував» [6]. У

Tarnavska I., Ph. D. student of the Department of Mass and International Communication,
e-mail address: tarnavskairyna@gmail.com,
tel.: +380504804174,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5830-8284>,
Oles Honchar Dnipro National University,
72, Gagarina Av., Dnipro, 49050, Ukraine

Тарнавська І. О., аспірант кафедри масової та міжнародної комунікації,
електронна адреса: tarnavskairyna@gmail.com,
тел.: +380504804174,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5830-8284>,
Дніпровський національний університет імені О. Гончара,
пр. Гагаріна, 72, Дніпро, 49050, Україна

2015 р. російське видавництво «Алгоритм» у серії «Політичний інсайд» публікує добірку виступів, інтерв'ю та висловлювань З. Бжезінського «Український шанс для Росії» [7], яка стала об'єктом жорсткої критики російських пропагандистів та політтехнологів, що є очікуваним з оглядом на сьогоднішні відносини між Україною та Росією.

Системний аналіз питань української євроінтеграції надають у своїх публікаціях László Bruszt та Julia Langbein [8], Taras Kuzio [9], Thomas Gehring, Kevin Urbanski та Sebastian Oberthür [10], Olga Burluk i Natalia Shapovalova [11] Natalia Chaban, Ole Elgström i Michèle Knodt [12] та інші науковці. Щодо медійних практик у зазначених аспектах, то їх специфіка представлена у роботах Antje Wiener, Tanja A. Börzel та Thomas Risse [13], Taras Kuzio [14], Grażyna Piechota i Robert Rajczyk [15], Lyubov Zhyznomirska [16], Martin Barthel та Hans-Joachim Bürkner [17]. При цьому комплексний аналіз сучасної ситуації щодо функціонування системи інформаційно-аналітичного забезпечення євроінтеграційних процесів в Україні в науковому дискурсі відсутній.

Мета даної статті – визначити особливості висвітлення євроінтеграційних процесів в Україні медіаресурсами «Дзеркало тижня» і «День».

Об'єкт вивчення – публікації у загальнонаціональних якісних газетах «Дзеркало тижня» та «День».

Методи дослідження. Вітчизняні ЗМІ залишаються провідною платформою та майданчиком для здійснення комунікації між владою і громадянським суспільством. Дослідження архіву матеріалів якісних друкованих українських ЗМІ «Дзеркало тижня» та «День» за період з 2013 по 2018 р. дозволяє виокремити певні тенденції щодо висвітлення євроінтеграційної тематики в політичному, економічному, суспільному та іншому дискурсах. «Дзеркало тижня» (далі ДТ) позиціонується як один із найвпливовіших аналітичних громадсько-політичних тижневиків України. Керівництво підкреслює, що медіа є незалежним виданням, не отримує кошти від політичних сил і фінансування йде від абсолютно різних людей, зацікавлених у існуванні ресурсу. Сайт dt.ua (zn.ua – російськомовна версія) працює за принципом відкритого доступу.

«День» – щоденна загальнонаціональна громадсько-політична газета, яка публікує поточні новини та аналіз подій. Політична аналітика є візитівкою газети. Редакція видання наполягає на політичній незалежності та незаангажованості. Сайт day.kiev.ua працює за принципом відкритого доступу.

У ході дослідження було здійснено моніторинг усього масиву публікацій у газетах та на їх веб-ресурсах за період з 2013 по 2018 р. із залученням методів компаративного та кількісно-якісного контент-аналізу. Процес відбору публікацій відбувався виходячи з смислового наповнення текстів. Спроба залучити систему тегів на онлайн-ресурсах виявилася недосконалою: пошук за тегом «євроінтеграція» на сайті dt.ua видає станом на початок 2019 р. більше 800 текстів. Такий самий запит на сайті day.kiev.ua лише за 2018 р. вибирає близько 2 000

текстів. Саме тому у даному дослідженні використаний ручний пошук публікацій, який обрав у себе більше 1500 публікацій різних жанрів та тематик. У якості критеріїв відбору використовувалися тематичне спрямування тексту, хронологічні рамки 2013–2018 рр., подієвий контекст. Орієнтуючись на специфіку аудиторних переваг зазначених видань, враховуючи особливості викладу матеріалу, авторські вподобання, нюанси редакційної політики кожного ЗМІ, виокремлено принципи презентації тем, пов'язаних з євроінтеграційними процесами в Україні.

2. Результати дослідження

Аналіз статей «Дзеркало тижня» з початку листопада 2013 по кінець 2018 р. довів, що більшість публікацій з євроінтеграційної тематики друкуються в рубриках «Міжнародна політика», «Внутрішня політика», «Право».

Зауважимо, що з початку листопада 2013 р. видання починає друкувати матеріали, що виражають сподівання на підписання Угоди про асоціацію, вбачаючи необхідність вирішення справи Юлії Тимошенко єдиною перепорою на шляху до укладання Документа (Винфрид Шнайдер-Детерс. Політичний «покер» навколо асоціації ЄС – Україна. ДТ. 2013. 1 листопада). Напередодні Саміту у Вільнюсі, на якому мала бути підписана Асоціація, у газеті починають виходити аналітичні статті щодо дослідження журналістами питання користі ЄС від зближення з Україною (Микола Капітоненко. Загальна зовнішня політика ЄС: випробування Україною. ДТ. 2013. 8 листопада); феномена Майдану через його аналіз та порівняння з подіями «Помаранчевої революції» (Сергій Рахманін. Карті, гроші, два майдани. ДТ. 2013. 22 листопада); подальшого сподівання ЄС на зміну рішення України на користь підписання Асоціації (Штефан Фюле (Європейський Комісар з розширення і Європейської політики). Двері залишаються відкритими. ДТ. 2013. 22 листопада). У період після Саміту, на який припадає початок подій Революції гідності 2013–2014 рр., «Дзеркало тижня» знову зосереджує увагу на:

- розгляді Євромайдану як суспільного явища впливу на рішення влади (Сергій Рахманін. Чайка на ім'я Євромайдан. ДТ. 2013. 29 листопада; Юлія Мостова. Майдан незалежності. ДТ. 2013. 6 грудня);

- хронологічному висвітленні подій Революції гідності в аналітичних жанрах журналістики, що є доволі унікальним форматом для сучасної української преси (Юрій Бутусов. Банкова, 1 грудня: хроніка провокації. ДТ. 2013. 6 грудня);

- відношення країн-членів ЄС до подій в Україні (Якуб Логінов. Польща і Євромайдан: у пошуках нової стратегії. ДТ. 2013. 6 грудня), зокрема подальшу підтримку Польщею євроінтеграційних процесів в Україні, незважаючи на призупинення підписання Асоціації.

У 2014 році євроінтеграційна тематика продовжує розглядатись в контексті підтримки України країнами-членами ЄС, а саме:

- Литва починає приймати на лікування поранених на Євромайдані українців (Литва готова прийняти поранених Євромайданівців. *ДТ*. 2014. 24 січня);

- аналізу та прогнозування розвитку подій в Криму (Валентина Самар. Росія відкрила кримський фронт. *ДТ*. 2014. 14 лютого; Захоплення симферопольського аеропорту. *ДТ*. 2014. 28 лютого) та на Донбасі (Євген Шибалов. Битва за Донбас. *ДТ*. 2014. 6 березня).

3 березня 2014 року на сторінках видання починає з'являтися дуже актуальна тема в контексті євроінтеграційних процесів – початок здійснення реформ в Україні. Перший матеріал, присвячений даній проблематиці, що стане однією з ключових після підписання Угоди про асоціацію у червні 2014 року, – «Володимир Гройсман: “Влада буде децентралізована. На запуск реформ у нас – місяць”» (Інна Ведернікова. *ДТ*. 2014. 6 березня). Вихід публікації співпадає з нещодавним обранням В. Гройсмана віце-прем'єр-міністром та початком підготовки до запуску реформи децентралізації за умов вкрай важкої політико-економічної ситуації (криза в Криму та на Сході тощо). Окрім цього, у ЗМІ починають також з'являтися статті щодо можливого повернення до діалогу щодо процесу візової лібералізації з ЄС (Ірина Сушко. Візова лібералізація: як зійти з мертвої точки? *ДТ*. 2014. 6 березня; Ірина Сушко. Візова лібералізація: не фініш, але півшляху. *ДТ*. 2014. 22 травня).

Важливою складовою євроінтеграційних процесів є боротьба з корупцією в Україні, що передбачає проведення ряду реформ та прийняття законів відповідно до умов та вимог ЄС. Ще до укладання Документа про асоціацію «Дзеркало тижня» починає приділяти даному євроінтеграційному питанню значну увагу, друкуючи матеріали «Антикорупційне бюро: яким йому бути?» (*ДТ*. 2014. 11 квітня).

Новини травня 2014 року пронизані перед- та поствиборчою тематикою (Олексій Ющик. Легітимний президент в Україні є. На черзі – легітимна Конституція. *ДТ*. 2014. 13 червня; Світлана Орел. Вибори закінчилися. Хай живуть вибори?.. *ДТ*. 2014. 13 червня). В якості головної події червня 2014 року та взагалі ключової точки євроінтеграційних процесів в Україні є підписання Угоди про асоціацію з ЄС, що визначає подальший вектор зовнішньо- та внутрішньополітичного розвитку України (Тетяна Силіна. Валерій Пятницький. Угода з ЄС – це наш «кевларовий шар». *ДТ*. 2014. 27 червня), однак в іншій статті за цей період «ЄС поки що не готовий до розширення» (27 червня 2014) зауважується, що підписання Угоди не передбачає надання Україні членства в ЄС найближчим часом.

Надалі євроінтеграційна тематика у «Дзеркалі тижня» переважно стосується аналізу нового законодавства, прийнятого у відповідність до Асоціації (за результатами проведеного кількісного контент-аналізу видання публікувало в онлайні до 20 публікацій на місяць, які так чи інакше стосувалися реформ законодавства).

У 2015 р. значної актуальності набуває тема проведення реформ в Україні, що передбачені Угодою, а саме:

- децентралізація (більше 20 розгорнутих публікацій);
- судова реформа (3–4 публікації на місяць);
- пенсійна реформа (3–5 публікацій на місяць);
- конституційна реформа (до 5 публікацій на місяць).

Окрім цього, відносини з іншими країнами – важливими «гравцями» світового геополітичного простору – є доволі частою темою, якій присвячені матеріали видання у 2015 році, а саме: взаємини з Німеччиною, з країнами Вишеградської четвірки, з США.

У 2016 р. фокус залишається на питанні проведення реформ (10–15 публікацій на місяць). Зокрема, більшість статей стосується загального аналізу реформ або у певних сферах, а саме: земельній, судовій, реформі МВС, охорони здоров'я, освіти тощо.

Однією з головних тем 2017 р. є підготовка та отримання Україною безвізового режиму з країнами-членами ЄС, тому матеріали «Дзеркала тижня» у даний період акцентують увагу на аналізі й прогнозуванні розвитку процесів з лібералізації візового режиму між Україною та ЄС, а з квітня 2017 р. – на результаті надання «безвізу». Окрім цього, доволі актуальним сюжетом у виданні залишається реформування. Наразі провідними «євроінтеграційними» темами для України, виходячи з аналізу останніх публікацій «Дзеркала тижня», залишається здійснення реформ в Україні як важіль європейського політикуму та умова отримання Україною міжнародної фінансової допомоги; аналіз прогресу й поступу, досягнутого Україною у впровадженні євроінтеграційного курсу на національному рівні, та оцінка світової спільноти.

Інше якісне видання «День» у свою чергу зосереджує увагу на аналогічному колі тем та проблем у контексті реалізації євроінтеграційного курсу. Зокрема, з листопада 2013 р. провідною темою стають події Революції гідності (проект Марії Семенченко «Ранок на Майдані»; Юлія Лучик. Чому молодь стоїть на Євромайдані? *День*. 2013. 28 листопада; Марія Семенченко. П'ять історій з Майдану. *День*. 2013. 26 листопада; Вадим Лубчак. Не-дитячий Майдан. *День*. 2013. 12 грудня) та підтримка українською діаспорою Євромайдану. Окрім цього, видання «День», попри акцент на традиційній для більшості проаналізованих газет темі 2013 р. – непідписанні Угоди про асоціацію, фокусується також на наслідках цього явища для різних сфер суспільного життя, а саме: для бізнесу, прикладом чому може слугувати матеріал Віталія Княжанського «Український бізнес розчарований руйнуванням процесу євроінтеграції» (*День*. 2013. 28 листопада). Подальші матеріали, на відміну від інших ЗМІ, які зосереджуються на висвітленні подій Євромайдану, присвячені спробі прогнозування подальшого розвитку України в контексті розгортання політичної кризи, а також активному висвітленню газового питання. Актуальності у даний період також набуває кримське питання та конфлікт на Сході України, однак фокус знову ж таки не на

хронологічному висвітленні подій, а на аналізі наслідків кризи в Криму, що зумовлено специфікою якісного видання. У травні 2014 р. статті зосереджені на передвиборчих темах та аналізі результатів виборів, до яких світова спільнота віднеслася схвально, вбачаючи у них перспективу й можливість повернення України до європейського вектору розвитку, що було остаточно підтверджено укладанням Асоціації між Україною та ЄС у червні 2014 року.

Уперше в якісному українському виданні аналізується роль громадянського суспільства як рушійної сили євроінтеграційних процесів з акцентом на тому, що значна роль у даному векторі зовнішньополітичного розвитку країни належить не стільки офіційній владі, скільки виразникам «народної» дипломатії, тобто представникам громадянського суспільства, які просувають ідею України як європейської нації та захищають інтереси держави у внутрішньо- та зовнішньополітичному вимірах. Дана проблематика розкрита у матеріалі Наталії Малімон «Народна дипломатія на колесах» (День. 2014. 10 вересня).

З моменту проведення виборів та підписання Угоди про асоціацію у 2014 р. одна з провідних євроінтеграційних тем починає активно з'являтися на сторінках «День», а саме: початок підготовки та проведення «євроінтеграційних» реформ в Україні. При цьому статті присвячені як даній тематиці загалом, так і секторального їх розгляду: реформи децентралізації, освіти тощо.

У 2015 р. ключовою євроінтеграційною проблематикою залишається процес проведення реформ:

- судової;
- у сфері інтелектуальної власності;
- децентралізації;
- охорони здоров'я;
- освіти тощо.

Разом з цим актуальності набуває і тема боротьби з корупцією, що є одним із пріоритетів євроінтеграційного курсу України.

26 вересня 2016 р. в газеті «День» виходить матеріал «У Європарламенті проголосували за безвіз для України», який присвячений голосуванню Комітетом Європарламенту із громадянських свобод та внутрішніх справ за лібералізацію візового режиму між Україною та ЄС, після чого дане питання мало бути розглянуто Європарламентом для ухвалення ним остаточного рішення. Надалі виходять статті на кшталт «Україна має отримати безвіз до кінця жовтня, – Гопко» (День. 2016. 6 вересня), «Процедура надання безвізу Україні буде успішною, як і для Грузії, – Ган» (День. 2016. 5 жовтня.), де ЄС обіцяє спрощення візової політики відносно України у жовтні-листопаді 2016 року, однак через посилення міграційної кризи в ЄС, насамперед через конфлікт у Сирії та ряді інших країн регіону, даний процес було уповільнено. Риторика публікацій наприкінці року дещо змінюється. Матеріали видають під заголовками: «Європа матиме проблему з довірою, якщо не надасть

безвіз Україні, – Ган» (День. 2016. 25 листопада), «Ган закликав ЄС негайно надати безвіз Україні і Грузії» (День. 2016. 8 грудня), «Україна в питанні безвізу стала заручницею боротьби за владу між європейськими інституціями, – Клімкін» (День. 2016. 9 грудня). Дана тема не втрачає своєї актуальності до квітня 2017 р., адже «безвіз» було використано в якості одного з ключових євроінтеграційних меседжів під час президентських та парламентських виборів 2014 р. 3 квітня 2017 матеріали «День» публікуються під оптимістичними заголовками: «Європарламент підтримав надання безвізу Україні» (День. 2017. 6 квітня 2017), «Безвіз набуде чинності у ніч з 10 на 11 червня, – Єлісєєв» (День. 2017. 17 травня), «ЄС офіційно опублікував рішення про безвіз Україні» (День. 2017. 22 травня), сигналізуючи собою значну «євроінтеграційну» подію – отримання Україною безвізового режиму з ЄС.

У 2017–2018 рр. тема проведення реформ є надзвичайно актуальною, адже однією з ключових умов та вимог ЄС щодо впровадження Асоціації є проведення фундаментальних реформ у всіх ключових сферах (фінансовій, політичній, економічній, медичній, екологічній, енергетичній тощо) задля модернізації держави, її трансформації у більш демократичну країну з ринковою економікою. Підтвердженням цьому служать публікації щодо пенсійної реформи, реформи створення природоохоронної служби, медичної та судової реформ.

3. Обговорення

Аналіз матеріалів якісних українських видань «Дзеркало тиждень» та «День» за 2013–2018 рр., а особливо у період між президентськими та парламентськими виборами, показує, що пріоритетними євроінтеграційними темами для якісних українських ЗМІ є подолання корупції, проведення реформ й оцінка прогресу їх впровадження. Тобто обрана тематика є стандартною і не викликає в аудиторії великої зацікавленості. У період же загострення політичної боротьби акценти зміщуються і питання євроінтеграції стають спекулятивними. Таким бачиться висновок після вивчення матеріалів «Дзеркала тижня» кінця 2018 р. під заголовками «Втома від Заходу: суспільство страху та його друзі» (Олександр Сушко, Олесь Лісничук. ДТ. 2018. 12 листопада), «Європейський Союз поки не бачить можливості для інтеграції України у внутрішній ринок ЄС» (ДТ. 2018. 16 грудня), «Рада асоціації і безрадісна євроінтеграція» (Тарас Качка. ДТ. 2018. 14 грудня). Якщо ж мислити традиційними категоріями і вважати, що на рівні інформаційно-аналітичного забезпечення, де й працюють якісні авторитетні медіа країни, головними функціями ЗМІ є надання членам громадянського суспільства максимально вичерпної інформації про процеси, на основі якої можна зрозуміти суть явища, провести обговорення всередині суспільства, тобто розпочати діалог у соціумі, а також зробити певні узагальнення щодо доцільності, ризиків, позитивних та негативних аспектів його реалізації для країни, то висвітлення питань євроінтеграції ресурсами «Дзеркала

тижня» і «День» є доволі суперечливим. Видання висвітлюють або події, які аудиторія традиційно пов'язує з євроінтеграційними процесами (реформи, антикорупційні заходи та дії), або ж спекулюють на питаннях зближення України з Європейським Союзом. Використання зазначеної тематики задля підвищення кількості відвідувань онлайн-ресурсів, зайва емоційність заголовків, зсув акцентів через зміну політичної ситуації в країні – усе це не йде на користь репутації зазначених медіа. Отже, напрошується висновок про суттєву недосконалість у веденні інформаційно-аналітичного забезпечення євроінтеграційних процесів України.

4. Висновок

Аналіз публікацій українських медіаресурсів «Дзеркало тижня» і «День» за період 2013–2018 рр. продемонстрував наявність низки проблем, які свідчать про недоліки системи вітчизняного інформаційно-аналітичного забезпечення українських євроінтеграційних процесів. Серед них можна назвати обмеженість тем обговорення, надмірну стандартизацію публікацій, суху констатацію фактів, а не спробу розпочати, а потім вести суспільне обговорення певних питань, зміщення акцентів. Ці проблеми, на жаль, призводять до недостатнього розуміння соціумом законотворчих, владних, соціальних ініціатив та рішень. Використання ж зазначеної тематики задля популяризації певних тем та інформаційних майданчиків взагалі несе суттєві репутаційні ризики як для ЗМІ, так і для концепту євроінтеграції як такого.

Список бібліографічних посилань

1. Sellar Ch., Pickles J. Where Will Europe End? Ukraine and the Limits of European Integration. *Post-Soviet Geography and Economics*. 2002. Vol. 43. Issue 2. P. 123–142. DOI: 10.1080/10889388.2002.10641196.
2. Жалило Я. Украина: евразийская интеграция или европейский выбор. *Центральная Азия и Кавказ*. 2003. № 6. С. 30. URL: https://www.ca-c.org/journal/2003/journal_rus/cac-06/21.jalru.shtml (дата звернення: 20.01.2019).
3. Schimmelfennig F., Sedelmeier U. Governance by conditionality: EU rule transfer to the candidate countries of Central and Eastern Europe. *Journal of European Public Policy*. 2004. Vol. 11. Issue 4. P. 661–679. DOI: 10.1080/1350176042000248089.
4. Wolczuk K. «Integration Without Europeanisation: Ukraine and its Policy Towards the European Union». *European University Institute, EUI Working Papers, RSCAS*. 2004. No. 2004/15. P. 1–22. DOI: 10.1080/1350176042000248089.
5. Kubicek P. The European Union and democratization in Ukraine. *Communist and Post-Communist Studies*. 2005. Vol. 38. Issue 2. P. 269–292. DOI: 10.1016/j.postcomstud.2005.03.003.
6. Украина: никто не ожидал. *ПЕРЕКРЁСТКИ : журнал исследований восточноевропейского пограничья*. Европейский гуманитарный университет, Центр перспективных научных исследований и образования, Центр европейских и трансатлантических исследований. 2013. № 3–4. С. 8–12. URL: https://en.ehu.lt/wp-content/uploads/2017/11/CrossRoad_3-4_2013s.pdf#page=8 (дата звернення: 20 Jan 2019).
7. Бжезинский З. Украинский шанс для России. Москва : Алгоритм, 2015. 240 с.

8. Bruszt L., Langbein J. Varieties of dis-embedded liberalism. EU integration strategies in the Eastern peripheries of Europe. *Journal of European Public Policy*. 2017. № 24:2. P. 297–315, DOI: 10.1080/13501763.2016.1264085.
9. Kuzio T. Ukraine between a Constrained EU and Assertive Russia. *JCMS: Journal of Common Market Studies*. 2017. Vol. 55. Issue 1. P. 103–120. DOI: 10.1111/jcms.12447.
10. Gehring T., Urbanski K., Oberthür S. The European Union as an Inadvertent Great Power: EU Actorness and the Ukraine Crisis. *JCMS: Journal of Common Market Studies*. Vol. 55. Issue 4. P. 727–743. DOI: 10.1111/jcms.12530.
11. Burlyuk O., Shapovalova N. «Venì, vidi, ... vici?» EU performance and two faces of conditionality towards Ukraine. *East European Politics*. 2017. Vol. 33. Issue 1. P. 36–55. DOI: 10.1080/21599165.2017.1280470.
12. Chaban N., Elgström O., Knodt M. Perceptions of EU mediation and mediation effectiveness: Comparing perspectives from Ukraine and the EU. *Cooperation and Conflict*. 2019. DOI: 10.1177/0010836718823813.
13. Wiener A., Börzel T. A., Risse Th. *European Integration Theory*. Oxford : Oxford University Press, 2018. 352 p.
14. Kuzio, T. Russia–Ukraine Crisis: The Blame Game, Geopolitics and National Identity. *Europe-Asia Studies*. 2018. Vol. 70. Issue 3. P. 462–473. DOI: 10.1080/09668136.2018.1443643.
15. Piechota G., Rajczyk R. Institutionalization of Ukraine's information policy as a function of strategic communication. *Central European Political Studies*. № 3. P. 65–80. URL: <https://www.ceeol.com/search/viewpdf?id=729230> (дата звернення: 30.01.2019).
16. Zhyznomirskaya L. Normative Power Europe and the Ukrainian Case in EU Democracy Promotion. In: Neuman M. *Democracy Promotion and the Normative Power Europe Framework*, Springer, Cham. DOI: 10.1007/978-3-319-92690-2_8.
17. Barthel, M., Bürkner, H.-J. Ukraine and the Big Moral Divide: What Biased Media Coverage Means to East European Borders. *Geopolitics*. 2019. DOI: 10.1080/14650045.2018.1561437.

References

1. Sellar, Ch., Pickles, J. (2002), "Where Will Europe End? Ukraine and the Limits of European Integration", *Post-Soviet Geography and Economics*, vol. 43, issue 2, pp. 123–142. DOI: 10.1080/10889388.2002.10641196.
2. Zhalilo, Y. (2003), "Ukraine: Eurasian integration or European choice"? *Central Asia and the Caucasus*, no. 6, p. 30, available at: https://www.ca-c.org/journal/2003/journal_rus/cac-06/21.jalru.shtml (accessed 20 January 2019).
3. Schimmelfennig, F., Sedelmeier, U. (2004), "Governance by conditionality: EU rule transfer to the candidate countries of Central and Eastern Europe", *Journal of European Public Policy*, vol. 11, issue 4, pp. 661–679. DOI: 10.1080/1350176042000248089.
4. Wolczuk, K. (2004), "Integration Without Europeanisation: Ukraine and its Policy Towards the European Union", *European University Institute, EUI Working Papers, RSCAS*, no. 15, pp. 1–22. DOI: 10.2139/ssrn.2344806.
5. Kubicek, P. (2005), "The European Union and democratization in Ukraine", *Communist and Post-Communist Studies*, vol. 38, issue 2, pp. 269–292. DOI: 10.1016/j.postcomstud.2005.03.003.
6. Ukraine: nobody has expected it (2013), *Crossroads: Eastern European Borderland Research Journal*, no. 3–4, pp. 8–124, available at: https://ru.ehu.lt/wp-content/uploads/2017/10/CrossRoad_3-4_2013s.pdf (accessed 20 January 2019).
7. Brzezinski, Z. (2015), *Ukrainian Chance for Russia*, Algorithm, Moscow, 240 p.

8. Bruszt, L., Langbein, J. (2017), "Varieties of dis-embedded liberalism. EU integration strategies in the Eastern peripheries of Europe", *Journal of European Public Policy*, no. 24:2, pp. 297–315. DOI: 10.1080/13501763.2016.1264085.
9. Kuzio, T. (2017), "Ukraine between a Constrained EU and Assertive Russia", *JCMS: Journal of Common Market Studies*, vol. 55, issue 1, pp. 103–120. DOI: 10.1111/jcms.12447.
10. Gehring, T., Urbanski, K., Oberthür, S. (2017), "The European Union as an Inadvertent Great Power: EU Actorness and the Ukraine Crisis", *JCMS: Journal of Common Market Studies*, vol. 55, issue 4, pp. 727–743, DOI: 10.1111/jcms.12530.
11. Burlyuk, O., Shapovalova, N. (2017), "'Veni, vidi, ... vici?' EU performance and two faces of conditionality towards Ukraine", *East European Politics*, vol. 33, issue 1, pp. 36–55. DOI: 10.1080/21599165.2017.1280470.
12. Chaban, N., Elgström, O., Knodt, M. (2019), "Perceptions of EU mediation and mediation effectiveness: Comparing perspectives from Ukraine and the EU", *Cooperation and Conflict*, DOI: 10.1177/0010836718823813.
13. Wiener, A., Börzel, T. A., Risse, Th. (2018), *European Integration Theory*, Oxford University Press, Oxford, 352 p.
14. Kuzio, T. (2018), "Russia–Ukraine Crisis: The Blame Game, Geopolitics and National Identity", *Europe-Asia Studies*, vol. 70, issue 3, pp. 462–473. DOI: 10.1080/09668136.2018.1443643.
15. Piechota, G., Rajczyk, R. (2018), "Institutionalization of Ukraine's information policy as a function of strategic communication", *Central European Political Studies*, no. 3, pp. 65–80, available at: <https://www.ceeol.com/search/viewpdf?id=729230> (accessed 30 January 2019).
16. Zhyznomirska, L. (2019), "Normative Power Europe and the Ukrainian Case in EU Democracy Promotion" in M. Neuman (eds) *Democracy Promotion and the Normative Power Europe Framework*, Springer, Cham, DOI: 10.1007/978-3-319-92690-2_8.
17. Barthel, M., Bürkner, H.-J. (2019), "Ukraine and the Big Moral Divide: What Biased Media Coverage Means to East European Borders", *Geopolitics*, DOI: 10.1080/14650045.2018.1561437.

Тарнавская И. О. Специфика освещения евроинтеграционных процессов в Украине

Проанализированы публикации в украинских качественных общенациональных общественно-политических изданиях «День» и «Зеркало недели» за 2013–2018 гг. Выделены основные тенденции освещения евроинтеграционных процессов в Украине указанными СМИ, в хронологическом порядке представлены их тематические направления и приемы акцентуации внимания аудитории. Ориентируясь на специфику аудиторных предпочтений указанных изданий, учитывая особенности изложения материала, авторские предпочтения, нюансы редакционной политики каждого СМИ, был осуществлен мониторинг публикаций за последние пять лет с привлечением методов компаративного и количественного контент-анализа, который позволил увидеть определенные тенденции, выделить принципы презентации тем, связанных с евроинтеграционными процессами в Украине. Установлено, что подходы к информационно-аналитическому обеспечению евроинтеграционных процессов изменяются в зависимости от социополитической ситуации. Тот факт, что для исследования выбран контент именно авторитетных и уважаемых ресурсов, является в данном случае показательным. Изменение риторики, чрезмерное акцентирование определенных нюансов, выделение отдельных фактов – все это постоянные приемы массовых изданий и сюжетов телевизионных новостей. Качественным же ресурсам следует избегать таких подходов. Данное исследование позволяет утверждать об обратном, а значит, подчеркивать существенные недостатки сегодняшней медийной практики. Полученные результаты указывают на имеющуюся потребность в дальнейшем тщательном анализе создавшейся вокруг информационно-аналитического обеспечения евроинтеграционных процессов в Украине ситуации и поисках оптимальных подходов к указанному пласту деятельности.

Ключевые слова: информационно-аналитическое обеспечение; евроинтеграция; «Зеркало недели»; «День».

Tarnavska I. Specificity of the coverage of European integration processes in Ukraine

The publications of the Ukrainian quality national socio-political newspapers "The Day" and "Dzerkalo Tyzhnya" for the period from 2013 till 2018 are analyzed. The main trends and peculiarities of the coverage of the European Integration Processes in Ukraine are outlined, their thematic areas and methods of the audience attention-focusing techniques are presented in the chronological order. Focusing on the specificity of the reader's preferences in the analyzed newspapers, considering the peculiarities of the presentation of the material, the author's preferences, the nuances of the editorial policy of each media, the monitoring of publications has been conducted over the five-year period, being based on the methods of the comparative and quantitative content analysis, which allowed for identification of certain trends and principles of the presentation of topics related to the European Integration processes of Ukraine. Thus, the change in the approaches to information and analytical support of the European Integration Processes depends on the socio-political situation. The fact that the content of the chosen quality media has been selected for the research is indicative hereof. The change in rhetoric, excessive emphasis on certain nuances, the selection of individual facts – all of these print and broadcasting media methods are permanent. The quality resources should avoid the application of such approaches. On the contrary, this study focuses on the significant drawbacks of the current media practice. The obtained results show that there is a further need in deep analysis of the current trends and situation, related to the information and analytical support of the European integration processes in Ukraine and the necessity for further search of the optimal approaches towards this thematic area.

Keywords: information and analytical support; European Integration; "Dzerkalo Tyzhnya"; "The Day".

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.